

Југословенско јединство и немачка штампа

У току постјања вазда је знаменит и одсудан обрт кад се каква етничка претвара у какву политичку јединицу: када од народа постаје нација. Тада је догађај везан за извесне законе. Док природна производња и земљорадња помоћу феудализма одржавају расцепканост, дотле трговина и занати спајају поједине чак и удаљене делове, те је логично носилац новчане економије грађанска класа са њеном напред истакнутом трупом, интелигенцијом, која је прва сневала о националном јединству, по том се борила за њега и најзад га извојевала. Постигне ли се тај циљ под жестоким револуционарним борбама, онда крај у толико чвршће спаја све уједно; поклич из год. 1793: *Vive la nation!* имао је већ свој пуни звук и још и данас је Француз један од националном идејом најпрожетијих Европљана, пошто су око њене колевке стајали трнокопи Јакобинаца. Али баш и да је место фригијске капе над њом висио и Бизмарков шлем, истргло би уједињење немачки народ из шљама зачмалости засебних савеза, односа која карактеришу мале државе и поједина племена у њима на равну и широку чистину.